

BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ ÜLKE PROFİLİ

T.C.
Ticaret Bakanlığı
Uluslararası AnlaŐmalar ve Avrupa Birliđi
Genel MÜdürlüğü

İçindekiler

1. GENEL BİLGİLER	2
2. GENEL EKONOMİK DURUM.....	5
3. DIŞ TİCARET	6
4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR.....	9
5. TÜRKİYE ile TİCARET	11
EKLER:	13

1. GENEL BİLGİLER

Başlıca Sosyal Göstergeler

Devletin Adı	Birleşik Arap Emirlikleri
Yönetim Şekli	Mutlak Monarşi (Yedi Emirlikten meydana gelen Federasyon)
Devlet Başkanı	Sheikh Mohammed bin Zayed Al-Nahyan (Abu Dhabi Emiri)
Başbakan	Sheikh Mohammed Bin Rashid Al-Maktoum (Dubai Emiri)
Bağımsızlık tarihi	2 Aralık 1971 (İngiltere'den)
Başkent	Abu Dhabi
Büyük şehirleri	Abu Dhabi, Dubai, Sharjah
Resmi Dil	Arapça (İngilizce yaygın olarak kullanılmaktadır)
Ülke Nüfusu (2024)	9.789.000 (IMF)
Yüzölçümü (kara)	71.020 km ² (Dünya Bankası)
Döviz Kuru	1\$=3,67 AED (sabit)

Coğrafi Konum

Yüzölçümü 71.020 km² olup, topraklarının %97'si çöldür. BAE, Arap/İran Körfezine ve Hint Okyanusuna kıyısı vardır. Yedi emirlik içinde coğrafya olarak en büyük olanı Abu Dhabi'dir. AD, ülke topraklarının yaklaşık %86'sını kaplamaktadır. Dubai ise, ülke topraklarının %5'ini oluşturmaktadır. BAE 200'e yakın adayı ihtiva etmekte olup, Abu Dhabi şehri bu adalardan biri üzerine kurulmuştur.

Ülkede yaz dönemi (nisan-ekim) sıcak ve nemli bir hava görülmektedir. Kışları (kasım-mart) ise ülkeye serin iklim hakim olmakta ve sıcaklık 14-23°C arasında değişmektedir. Zaman zaman yaşanan kum fırtınalarının dışında, kış aylarında (aralık-ocak) anlık ve kısa süreli aşırı miktardaki yağış, altyapısı yetersiz olan şehirlerde sele yol açabilmektedir.

Su yetersizliği son yıllarda BAE için önemli bir sorun haline gelmiştir. Konutlarda kullanılan su, deniz suyu arıtmasıdır.

Siyasi ve İdari Yapı

Bağımsızlık öncesinde Aşiretler Devleti (Trucial States) olarak tanınan BAE, 2 Aralık 1971'de İngiltere'den bağımsızlığını kazanmıştır. Aynı gün Abu Dhabi Emiri Sheikh Zayed al-Nahyan (1971-2004) ülkenin ilk Başkanı seçilmiştir.

BAE, yedi emirlikten/şehirden meydana gelen bir federasyondur.

BAE'nin kuruluş aşamasında varılan (yazılı olmayan) mutabakata göre, Abu Dhabi Emiri devlet başkanı, Dubai Emiri ise başbakan olmaktadır.

Federal Yüksek Konsey (FYK): Yedi Emirden oluşan Yüksek Konsey, BAE'deki en üst siyasi karar organıdır. Konsey, üyeleri arasından Devlet Başkanını, Başbakanı ve Bakanları seçmektedir. Yüksek Konsey'in Başkanı, aynı zamanda BAE Devlet Başkanı'dır. Devlet Başkanı (Yüksek Konsey toplantı halinde olmadığı zamanlar) Konsey'in tüm yetkilerini kullanabilmektedir.

Dolayısıyla, Devlet Başkanı yasama ve yürütme yetkisine de sahiptir. Abu Dhabi ve Dubai emirlerinin FYK'da veto yetkisi bulunmaktadır. (<https://www.thenational.ae/uae/government/sheikh-khalifa-re-elected-president-of-uae-1.934146>)

Devlet Başkanı: Abu Dhabi Emiri Devlet Başkanıdır. Dış politika, güvenlik, ordu ve askeri konular ağırlıklı olarak Abu Dhabi Emirliği'nin kontrolündedir. (<https://u.ae/en/about-the-uae/the-uae-government/the-president-and-his-deputy>)

Hükümet: Dubai Emiri ülkenin Başbakanıdır. Aynı zamanda Devlet Başkan Yardımcısı ve Savunma Bakanıdır. (www.uaecabinet.ae).

Federal Ulusal Konsey (meclis): BAE'de siyasi parti yoktur. 40 üyeli Konsey'in yarısı (FYK'nin belirlediği adaylar) halkoylamasıyla ve yarısı doğrudan FYK tarafından atanmaktadır. Konsey'de Bakanlıkların politikaları (yasa tasarıları) tartışılmakta, üyeler görüş ve tavsiyelerini dile getirmektedir. Ulusal Konsey'in yasa tasarılarını onama yada veto yetkisi bulunmamaktadır, kararları tavsiye (advisory) niteliğindedir.

Yasa tasarıları, Yüksek Konsey'de onaylanmasını ve Devlet Başkanı tarafından imzalanmasını müteakip yasalasmaktadır. Konsey'in görev süresi 4 yıl olup, Yüksek Konsey'in onayına istinaden Devlet Başkanı tarafından feshedebilmektedir. Yeni seçim 2019 yılında yapılacaktır.

Yargı sistemi: BAE'de "federal" ve "yerel/emirlik" olmak üzere ikili bir adli sistem bulunmaktadır. Bu çerçevede, adli uygulamalarda hem İslam, hem de Batı modellerinin karışımı görülmektedir. Federal yasalar, bu iki tür yasa modelini benimseyen mahkemeler için de geçerlidir. Kişinin bu mahkemelerden hangisine gideceği kendisine kalmıştır. Şeriat mahkemeleri de Yüksek Mahkeme'ye karşı sorumludur. Mahkemelerde jüri sistemi yoktur. (<http://www.dubaicourts.gov.ae>)

Federal düzeyde en yüksek yargı kurumu olan Federal Yüksek Mahkeme, kendine özgü bir Anayasa Mahkemesi olarak da düşünülebilir. Bu mahkeme, aynı zamanda en yüksek temyiz mahkemesidir. Sivil, ticari ve idari konularda gerçek veya tüzel kişiler arasındaki anlaşmazlıklara iptidai mahkemeler; federal mahkemelerin görev alanı dışındaki konulara ise Emirliklerin kendi (yerel) yargı organları bakmaktadır.

Anayasada belirtilen temel konular haricinde, Abu Dhabi, Dubai ve RAK Emirlikleri adli sorunlarını federal mahkemeye bağlı olmaksızın kendi yerel mahkemelerinde sonuçlandırabilmektedir. (<https://government.ae/en/about-the-uae/the-uae-government/the-federal-judiciary/structure-of-the-judicial-system>)

Nüfus ve İstihdam

2023 yılı itibarıyla nüfusun %83'ünü 15-64 yaş grubu oluşturmaktadır. (Dünya Bankası)

2020 yılında %4,3 düzeyindeki işsizlik oranı, 2022 yılında %2,8 seviyesine gerilemiştir. (Dünya Bankası)

Nüfusunun çoğunluğunu ülkede ikamet izniyle çalışan yabancılar oluşturmaktadır (2015 yılı itibarıyla %88,4). Yabancıların %60'ını Uzak Asya (Hindistan, Pakistan, Bangladeş, Filipinler) kökenli, %18'ini İran ve Ortadoğu ülkeleri (Lübnan, Suriye, Mısır), %5'ini de bazı batılı ülkelerden (Britanya, Almanya, Bulgaristan) çalışmaya gelenlerdir.

Küçük coğrafyası ve az yerli nüfusu ile BAE, göçmen ülkesi görünümündedir.

Ülke vatandaşları ise, ticaretin haricinde, genelde (%88 oranında) kamu kurumlarında memur olarak istihdam edilmektedir.

Britanya, Lübnan ve Mısır vatandaşları ise özel şirketlerde orta-üst düzey yönetici/danışman kadrolarında görev alabilmektedir.

Öte yandan; son yıllarda istihdamda yabancı kişilerin yerini BAE vatandaşlarınının alması fikrine giderek sıcak bakılmaktadır.

Doğal Kaynaklar ve Çevre

Yeraltı sularının yetersizliği ve su talebinin karşılanmasındaki güçlükler nedeniyle, kullanılan suların %80'i deniz suyu arıtma tesislerinden karşılanmaktadır.

OPEC üyesi BAE petrol ve doğalgaz zengini bir ülkedir.

2021 yılı itibarıyla 111 milyar varil kanıtlanmış ham petrol rezervine sahip BAE'nin üretim miktarı 2,7 milyar varil/gündür. Rezerv açısından OPEC içinde 5. büyük ülkedir. (OPEC)

2021 yılı itibarıyla 8,2 trilyon m³ kanıtlanmış doğalgaz rezervi kapsamındaki üretimi (marketed) ise 54 milyar m³ olmuştur. (OPEC)

2. GENEL EKONOMİK DURUM

Temel Ekonomik Göstergeler

	2022	2023	2024*	2025*	2026*	2027*	2028*	2029*
GSYİH (Cari Fiyatlarla - milyar \$)	507,06	504,17	527,8	550,24	577,75	609,47	645,35	685,15
GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlarla -%)	7,9	3,4	3,5	4,2	4,3	4,4	4,5	4,5
Kişi Başına Düşen Milli Gelir (Cari Fiyatlarla - \$)	52.625	51.909	53.916	55.781	58.139	60.895	64.038	67.539
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort, %)	4,8	1,6	2,1	2	2	2	2	2
Cari İşlemler Dengesinin GSYİH'ya Oranı (%)	11,6	9,3	7,8	6,9	6,6	6,6	6,5	6,4
İşsizliğin Toplam İşgücüne Oranı (%)	-	-	-	-	-	-	-	-
Devletin Genel Toplam Borçlanmasının GSYİH'ya Oranı (%)	31,1	30,9	30,3	30,3	30,1	29,7	29,3	28,8

Kaynak: IMF (2024 Nisan)

*Tahmini veriler

BAE 2024 yılı için tahmin edilen 528 milyar dolar tutarındaki milli geliri ile 196 ülke arasında dünyanın 30. büyük ekonomisidir. Bu çerçevede, yaklaşık 54.000 dolar tutarındaki kişi başına düşen milli geliri ile 20. sırada yer almaktadır. (IMF)

BAE, petrol ve doğalgaz zengini ülkedir. Petrol fiyatlarındaki değişiklikler ekonomik gelirini doğrudan etkilemektedir. Nitekim, global finansal kriz ve akabinde petrol fiyatının düşmesinden dolayı cari işlemler fazlası ve bütçe gelirleri azalmıştır.

Bütçe gelirlerini artırabilmek için, IMF ile de istişare edilerek, 2015 yılından itibaren (sıkı) mali ve parasal politikalarla bazı tedbirler yürürlüğe konulmuştur. Bu tedbirler; akaryakıt desteğine son vermek, kamu kuruluşlarına hibe ve kaynak transferlerini sınırlandırmak, faizleri yükseltmek, kamu harcamalarında tasarrufa gitmek, elektrik ve su tüketim fiyatlarına zam yapmak şeklinde olmuştur. Ayrıca, 2018 yılında %5 oranında KDV de uygulamaya konulmuştur.

IMF'nin 2022 yılı ülke raporuna göre; hızlı tedbir politikaları COVID-19'un ekonomik etkisini ve petrol fiyat şoklarını hafifletmeye yardımcı olmuştur. 2020'de yaşanan derin durgunluğun ardından petrol dışı sektörlerde kademeli bir toparlanma yaşanmaktadır. Son petrol fiyatlarındaki artışlarla birlikte mali ve dış dengeler iyileşme yolundadır. [IMF Ülke Raporu](#)

BAE Merkez Bankasının uluslararası rezervi (altın dahil), 2009 yılındaki 26 milyar dolar seviyesinden, 2023 yılında 189 milyar dolara kadar yükselmiştir. (Dünya Bankası)

Sektörlerin 2022 yılında GSYİH içindeki payı; tarım %0,8, sanayi (inşaat dahil) %51,5 ve hizmetler sektörünün %47,7'dir. Sadece imalat sektörünün payı %10'dur. (Dünya Bankası-2024)

3. DIŞ TİCARET

Genel Durum

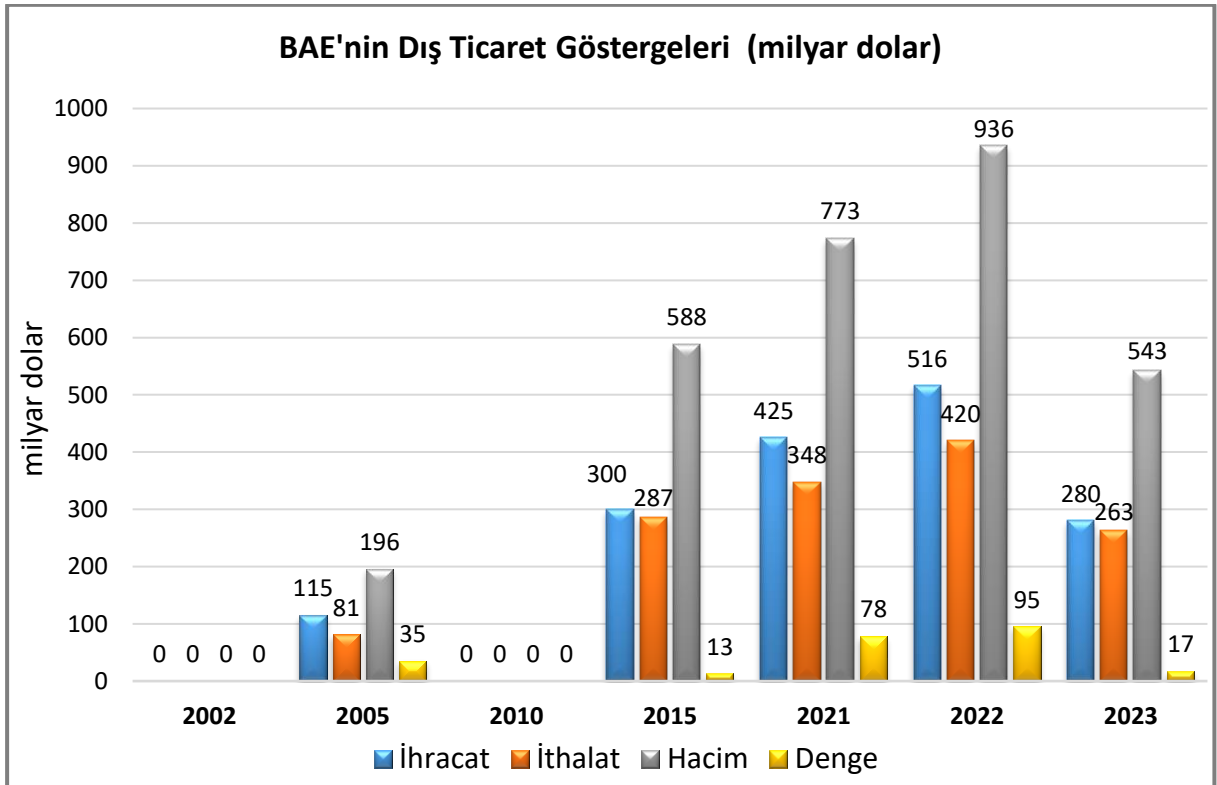
BAE'nin ekonomi ve dış ticaret dzenlemeleri liberal niteliktedir. Uluslararası rekabetin yoğun yaŐandığı bir serbest pazara sahiptir. Yabancı sermayeye açıktır. Hedefi, Hongkong ve Singapur gibi bölgesinde ticaret, finans ve turizm merkezi olmaktır.

İç piyasa rekabetçi, fiyat ve kaliteye duyarlı ve dıŐa açık bir pazardır. Bölgedeki diğer ülkelerin de önemli ölçüde mal ve hizmet tedarik ettiği veya temin ettiği bir ticaret merkezi konumundadır. Pazarın bu özelliğinden dolayı, ülkede her ülkeye ait ürün bulmak mümkündür. Ülkede tarım ve sanayi üretimi yetersiz olduğundan, ihtiyaçların büyük bir bölümü ithalat yoluyla karşılanmaktadır.

Hidrokarbon gelirleri, ekonomisinin dayanıklılığını artıran en önemli kaynağıdır. Coğrafya ve nüfusu küçük olduğundan dış ticaretini re-export yönünde geliştirme gayreti devam etmektedir. DoĐu Afrika-Ortadoğu-Yakın Asya bölgesindeki en istikrarlı ve güvenli ülkedir.

BAE Hükümeti son dönemde elde ettiği deneyim ve sermaye birikimi sayesinde dış pazarlarda yatırıma da yönelmiştir. Emirlikler sahip olduğu yatırım şirketleri aracılığıyla çeŐitli ülkelerde telekom ve sanayi şirketleri ile bankalar satın almaktadır. Ayrıca, liman, serbest bölge işletme, gayrimenkul geliştirme gibi projeler aracılığıyla yurtdıŐında yatırımlar da yapabilmektedirler.

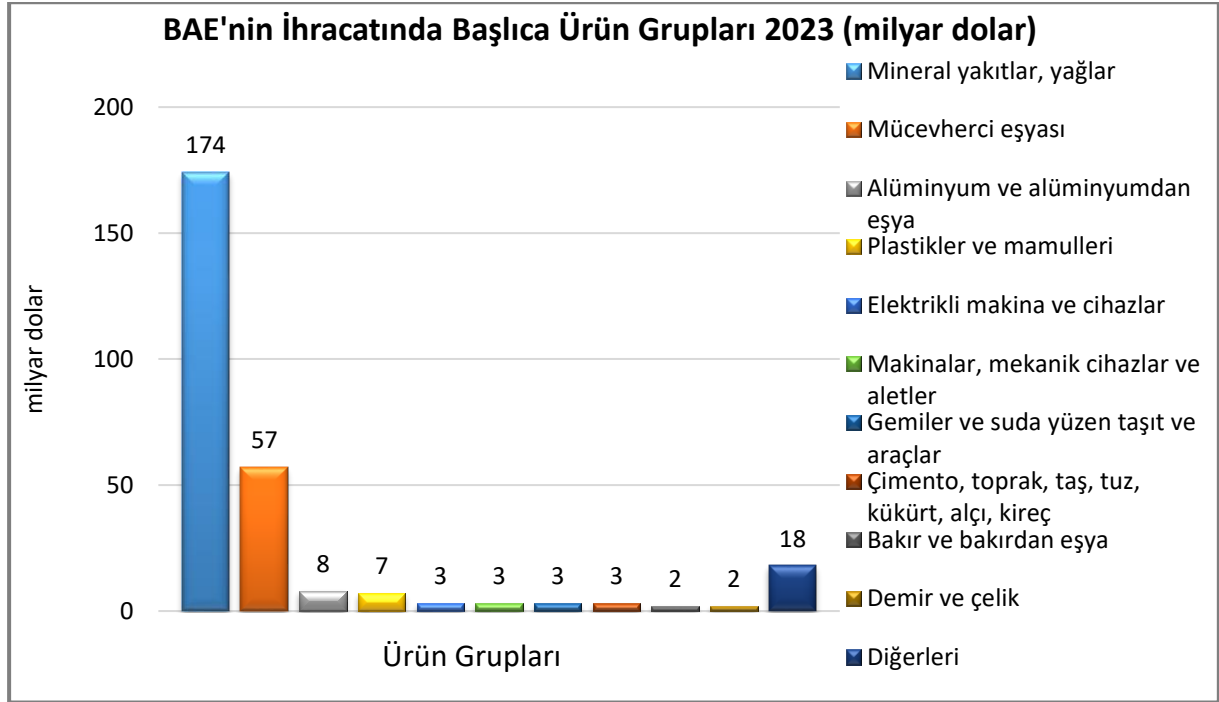
Dış ticareti

Kaynak: Trademap-mirrordata /BAE (19.07.2024)

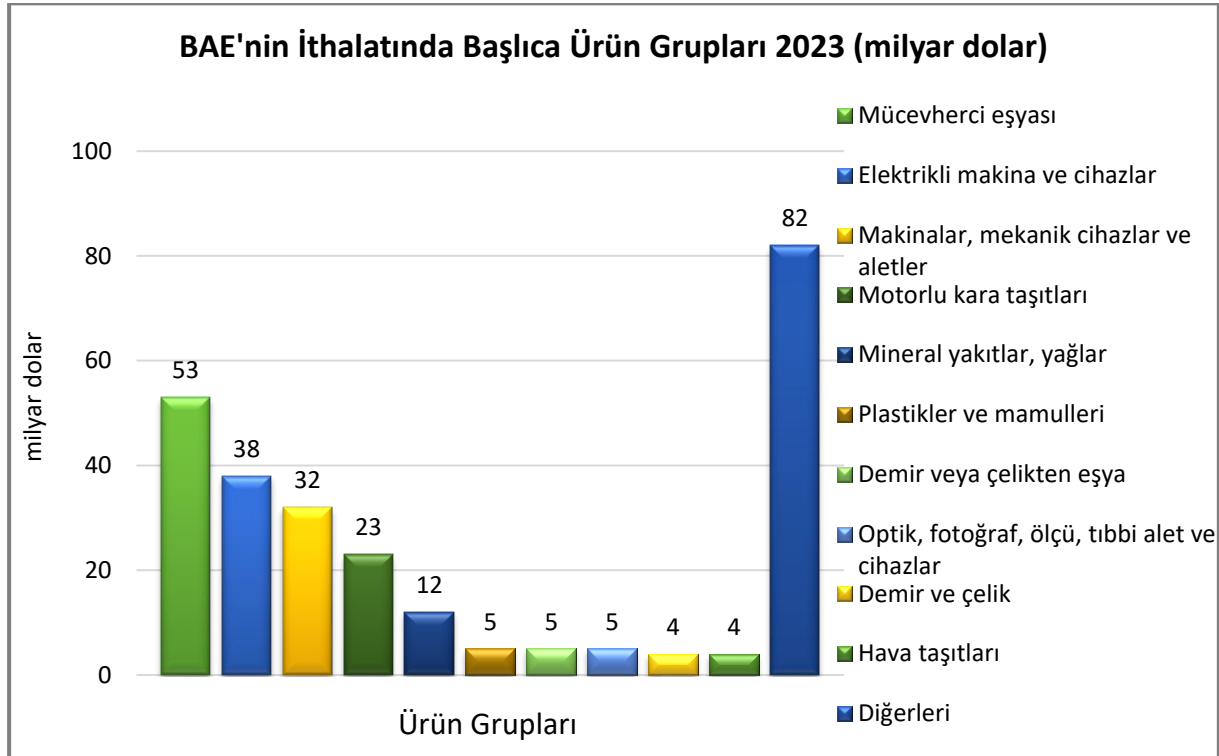
Başlıca Ürünler İtibarı ile Dış Ticareti

İhracatı

Kaynak: Trademap-mirrordata /BAE [Detaylı tablo için tıklayınız](#)

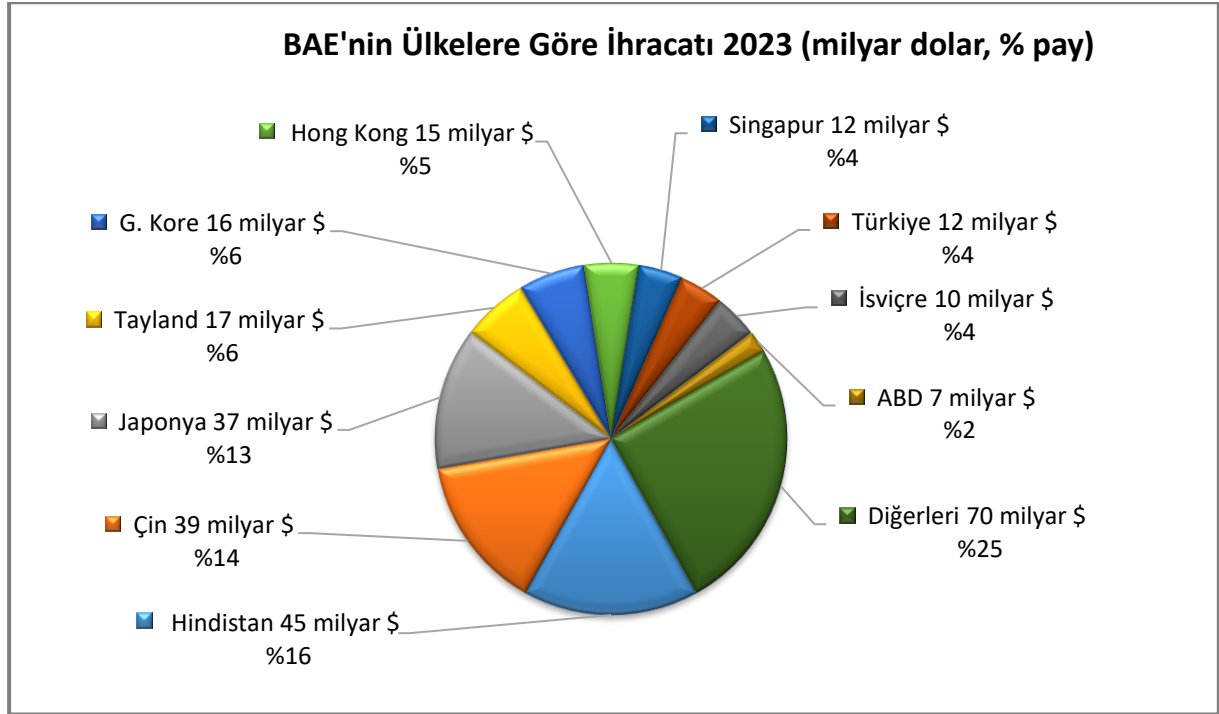
İthalatı

Kaynak: Trademap-mirrordata /BAE [Detaylı tablo için tıklayınız](#)

Başlıca Ülkeler İtibarı ile Dış Ticareti

İhracatı

Kaynak: Trademap-mirrordata /BAE [Detaylı tablo için tıklayınız](#)

İthalatı

Kaynak: Trademap-mirrordata /BAE [Detaylı tablo için tıklayınız](#)

4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR

Doğrudan Yabancı Yatırımların Görünümü

Ekonominin petrol ve doğalgaza bağımlılığının azaltılmasına yönelik olarak Hükümetin sektörel üretim ve yatırımların çeşitlendirilmesi çabaları olumlu sonuçlar vermektedir. Özellikle turizm (sağlık turizmi dahil), emlak, finans ve sağlık gibi sektörlerde yatırımlarda artış yaşanmaktadır.

BAE ekonomik büyüme hedefine yönelik olarak federal (ve Emirlikler bazında) stratejik kalkınma planlarını yürürlüğe koymuştur. Kalkınma programlarının ortak özelliği, ekonomiyi petrol ve doğalgaza bağımlı olmaktan çıkarmak ve gelir kaynaklarında çeşitliliği sağlamaktır. Böylelikle, GSYİH içinde enerji harici sektörlerin payının artırılması hedeflenmiştir.

Kalkınmada öncelik verilmesi planlanan başlıca sektörler; havacılık ve uzay, bilgi teknolojileri, yenilenebilir enerji, ulaşım, turizm, sağlık ve ihracat odaklı sanayi ile petrokimyadır. Ayrıca, elektrik kullanımının azaltılması da hedeflerden biridir. Bahsekonu Stratejik Kalkınma Planları şunlardır; “BAE 2021 Ulusal Vizyonu (<https://www.vision2021.ae/en>) ve “Abu Dhabi 2030 Ekonomik Vizyonu”dur. (<https://www.ecouncil.ae/en/pages/default.aspx>)

“Abu Dhabi 2030 Planı” çerçevesinde 200 milyar dolar değerinde yatırım yapılması ve ülke milli gelirinin %64’ünün petrol dışı sektörlerden oluşması öngörülmektedir. Ülke gelir kaynaklarını çeşitlendirmeye yönelik devlet politikası ve özel sektörde yaşanan canlanma neticesinde, petrol-dışı gelirlerin geçmiş yıllara göre milli gelirdeki payı gittikçe artmaktadır.

Başta Amerikalı ve Avrupalı büyük firmalar olmak üzere çok sayıda yabancı firma, özellikle ülkenin ticaret merkezi konumunda olan Dubai’de temsilcilik açmak suretiyle, BAE pazarının yanısıra diğer Körfez ülkeleri ve yakın Afrika ve Uzak Asya ülkelerine ait piyasaları buradan takip etmektedir.

Dubai, rekabetin çok yoğun olduğu bir serbest pazardır. Dubai, bulunduğu coğrafyada ticaret, finans ve turizm merkezi (hub) olma stratejisi izlemektedir. Pazar/nüfus olarak küçük olduğundan, dış ticareti “re-export”a dayanmaktadır. Liman ve serbest bölgelerinde altyapı ve hizmet anlayışı gelişmiştir. Kalkınmada Hong Kong ve Singapur’u örnek almaktadır. Batının ekonomik ve ticari sistemini benimsemiştir. Dubai dünyanın üçüncü, bölgede ise ilk sıradaki re-export (ticaret) merkezidir.

Küresel finans krizinin de etkisiyle azalan yabancı sermaye ve doğrudan yatırımı artırmaya yönelik olarak (bazı iş alanlarında kurulacak şirketlerde yabancı ortaklık payının artırılması, iflas kanununun/çek düzenleme mevzuatının değiştirilerek cezaların hafifletilmesi ve daha liberal hale getirilmesi gibi) mevzuat değişiklik çalışmalarına devam edilmektedir.

Ülkeye 2022 yılında gerçekleşen doğrudan yabancı yatırım tutarı 23 milyar dolardır. (UNCTAD-<https://unctadstat.unctad.org/CountryProfile/GeneralProfile/en-GB/784/index.html>)

Ülkemizin BAE’deki yatırım stoku 2021 yılı itibarıyla 273 milyon dolardır. Öte yandan, BAE’nin Türkiye’deki sabit yatırım stoku ise 2020 yılındaki 4,8 milyar dolar seviyesinden 2021 yılında 1,7 milyar dolara gerilemiştir. ([TCMB - Uluslararası Yatırım Pozisyonu](#))

BAE;

- 2021 yılı insani gelişmişlik endeksine göre 191 ülke arasında 26. sıradadır. (BM-2024)
- 2023 yılı ekonomik serbestlik endeksine göre 176 ülke arasında 24. sıradadır. (The Heritage Foundation-2024)
- Küresel rekabetçilik açısından 2019 yılında 141 ülke arasında 25. sıradadır. (World Economic Forum-2024)
- İş yapma kolaylığı açısından 2020 yılında 190 ülke arasında 16. sıradadır. (Dünya Bankası-2024) (<https://archive.doingbusiness.org/en/data/exploreconomies/united-arab-emirates>)

Serbest Bölgeler

Ülkede uygulanan yabancı sermaye çekme politikalarından birisi serbest bölgelerin geliştirilmesi olmuştur. Serbest bölgelerde 50 yıl vergi muafiyeti ve “yerel ortağa” ihtiyaç duymadan %100 yabancı sermayeli şirket kurma avantajı söz konusudur.

Yerel sponsorluk görevi, serbest bölge idaresi tarafından yerine getirilmektedir. (<https://en.dubai-freezone.ae/freezone-company-formation-in-dubai-and-uae/>)

Şirket kuruluş tescil işlemleri serbest bölge idaresinde yapılmaktadır. Serbest Bölge İdaresi, iş ile ilgili olarak yerel idare ile olan ilişkilerin koordinasyonunu sağlamaktadır. Her serbest bölgenin kuruluş izinleri, masrafları ve kira bedelleri farklıdır.

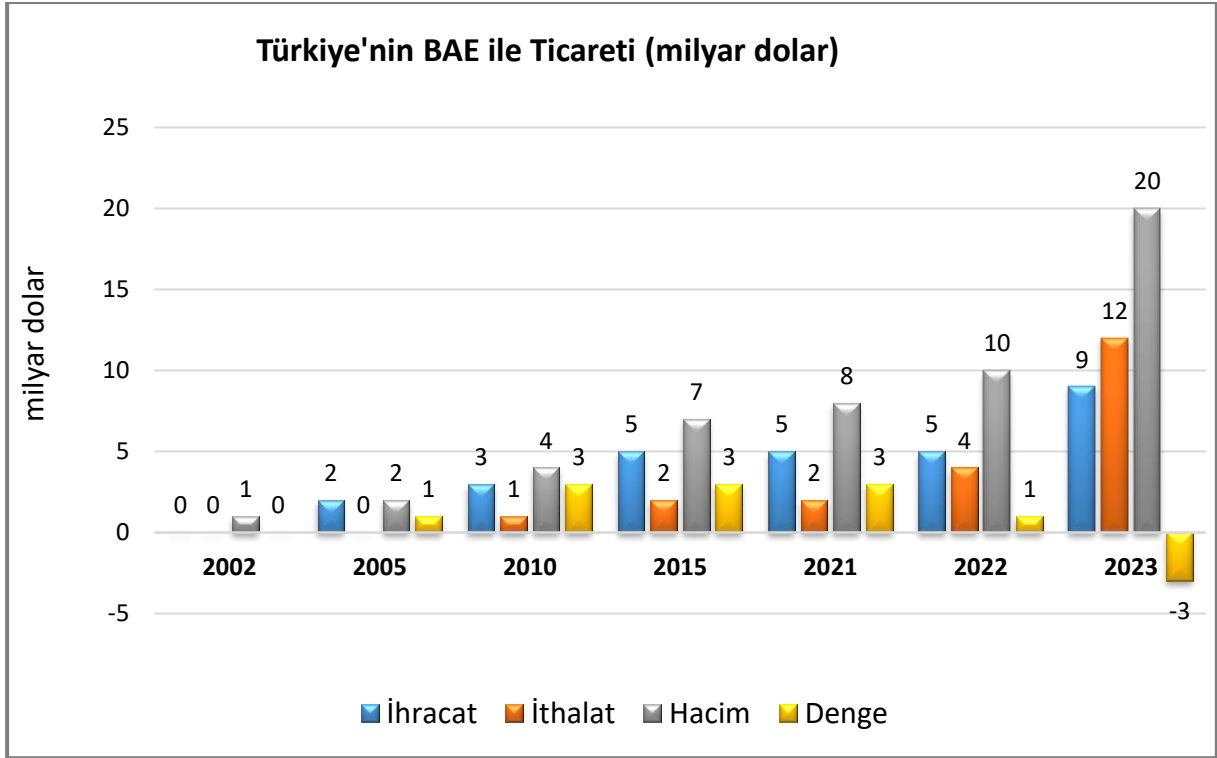
Serbest bölgede kurulu bir firma, dış piyasadan satın aldığı bir ürünü Emirlik içine satmak istemesi durumunda da, yine Emirlik içinde yerleşik bir acenta tayin etmek zorundadır. Serbest bölgeler üçüncü ülke olarak değerlendirilmektedir.

Ülke genelinde 45 serbest bölge bulunmaktadır. Bunların içinde en gelişmiş olanı ise 1985 yılında Dubai’de kurulan Jebel Ali Serbest Bölgesi’dir (<http://jafza.ae/>). Serbest bölgedeki sanayi yatırımlarının büyük kısmı, hafif sanayi ve son aşama montaja yöneliktir. Ayrıca birçok yabancı şirket bu serbest bölgeyi (çevre ülkelere yönelik re-export/transit sevkiyat için) ana dağıtım merkezi olarak kullanmaktadır. Ayrıca, diğer Emirliklerde de serbest bölgeler bulunmaktadır. (<https://en.dubai-freezone.ae/articles-about-bussines-in-uae/full-list-of-free-trade-zones-in-the-uae.html>)

Dubai-2021 ve Abu Dhabi-2030 Kalkınma Planlarında yabancı yatırımcıya hizmet vermek üzere (serbest bölge statüsünde) Sanayi Bölgelerinin artırılması hedeflenmiştir.

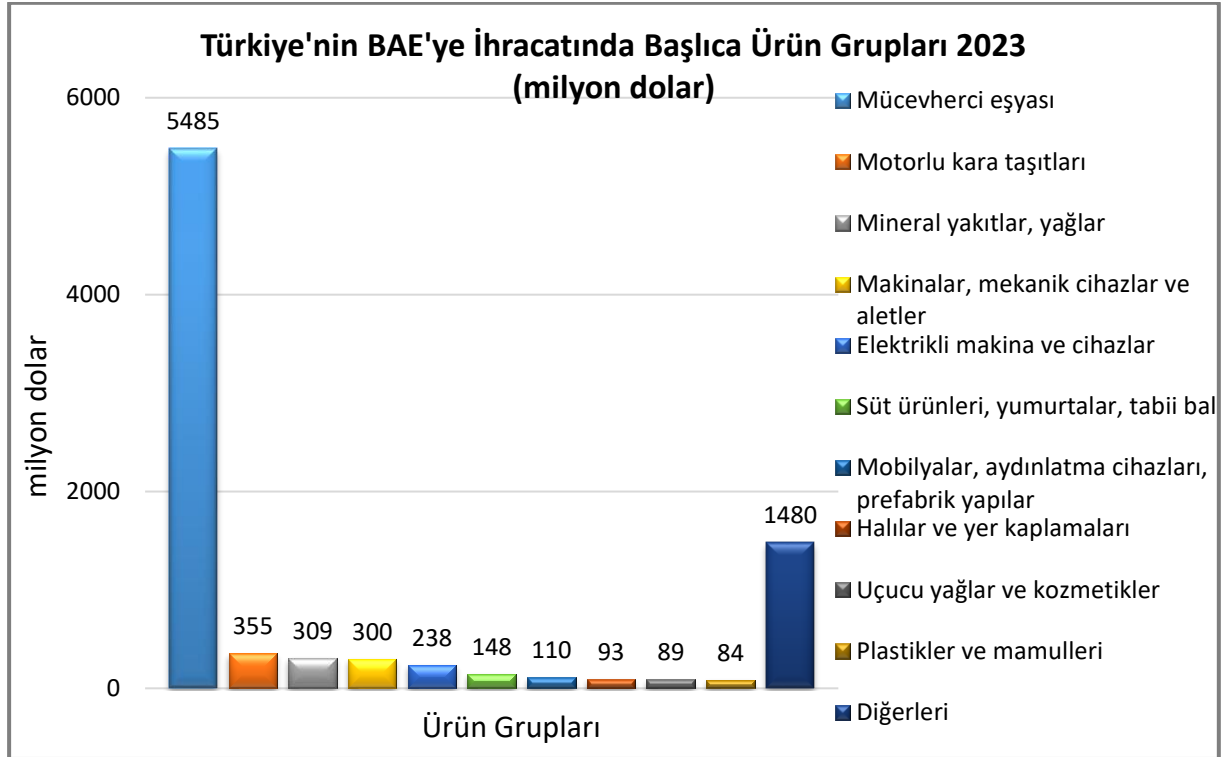
5. TÜRKİYE ile TİCARET

Genel Durum

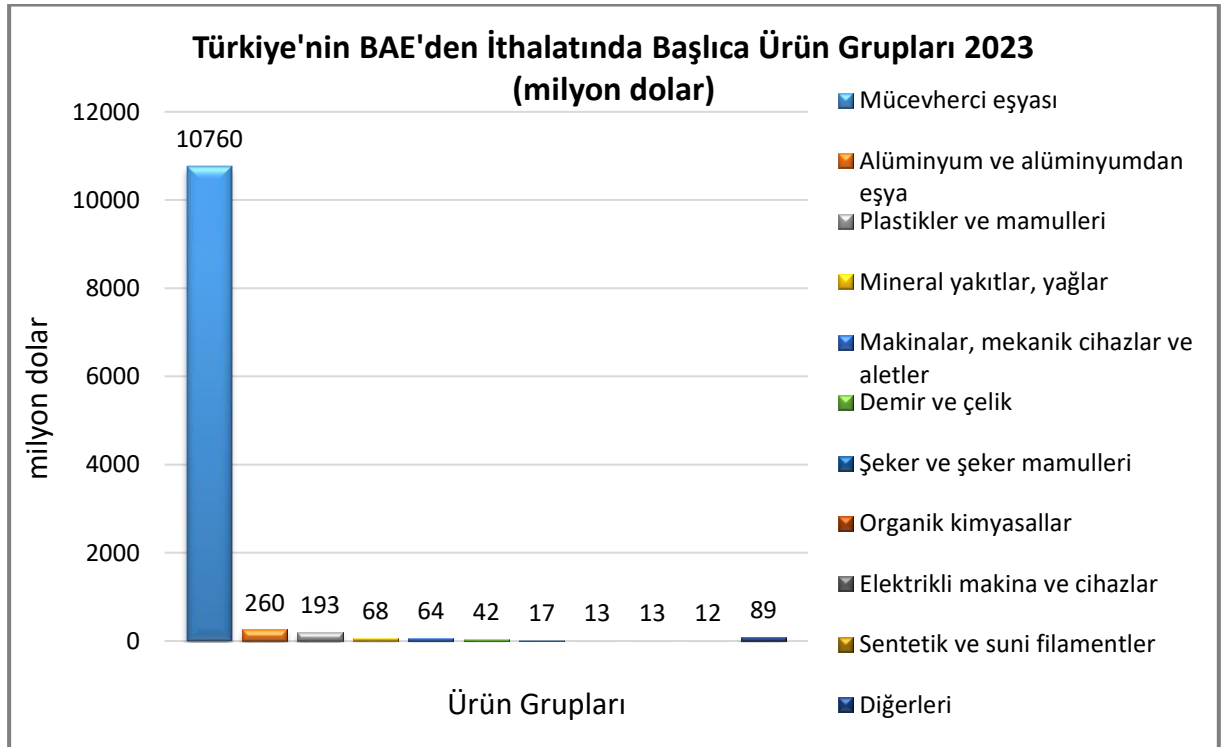
- 2023 yılında BAE'ne ihracatımız bir önceki yıla göre %58 artmıştır.
Ülkenin toplam ihracatımızdaki payı %3,4 olup, 9. sıradadır.
- 2023 yılında ülkeden ithalatımız bir önceki yıla göre %157 artmıştır.
Türkiye'nin en çok ithalat yaptığı 8. ülke olmuştur.
- İkili ticaret 2023 yılında BAE lehine fazla vermiştir.

Türkiye'nin BAE'ye İhracatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap/Türkiye-directdata [Detaylı tablo için tıklayınız](#)

Türkiye'nin BAE'den İthalatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap/Türkiye-directdata [Detaylı tablo için tıklayınız](#)

EKLER:**EK-1: BAE'nin İhracatında Başlıca Ürünler (1.000 dolar)**

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (İlk 15)	2021	2022	2023	Pay (%, 2023)	Değişim (% 2022-2023)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)			425 159 797	515 621 189	280 426 064	100	-45,6
1.	2709	Ham petrol (petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar)	99 039 151	154 476 104	110 965 544	39,6	-28,2
2.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	88 832 765	81 260 137	47 783 797	17	-41,2
3.	7108	Altın (platin kaplamalı altın dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	33 786 923	35 626 329	38 283 188	13,7	7,5
4.	2711	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar	29 157 850	33 411 051	13 538 958	4,8	-59,5
5.	7102	Elmaslar (işlenmiş olsun olmasın, fakat mihlanmamış veya takılmamış)	16 583 247	19 691 370	12 273 558	4,4	-37,7
6.	7601	İşlenmemiş alüminyum	6 411 246	6 286 456	6 575 468	2,3	4,6
7.	7113	Mücevherci eşyası ve aksanı (kıymetli metallere veya kıymetli metallerle kaplama metallere)	9 922 752	13 149 255	4 470 699	1,6	-66
8.	3901	Etilen polimerleri (ilk şekillerde)	3 691 418	3 802 779	3 806 650	1,4	0,1
9.	8901	Yolcu gemileri, gezinti gemileri, feribotlar, yük gemileri, mavnalar ve insan veya yük taşımaya mahsus benzeri gemiler	11 088	37 407	2 588 286	0,9	6819,3
10.	3902	Propilen ve diğer olefinlerin polimerleri (ilk şekillerde)	2 299 529	2 271 163	1 945 535	0,7	-14,3
11.	7408	Bakır teller	2 768 353	3 249 858	1 312 555	0,5	-59,6
12.	2503	Her nevi kükürt (süblime, presipite ve koloidal kükürt hariç)	770	3 411	1 311 300	0,5	38343,3
13.	8802	Helikopterler, uçaklar vb; uzay araçları (uydular dahil), uzay araçlarını fırlatıcı araçlar ve yörünge-altı araçları	233 015	1 534 087	1 301 394	0,5	-15,2
14.	2713	Petrol koku, petrol bitümeni ve petrol yağlarının veya bitümenli minerallerden elde edilen yağların diğer kalıntıları	185 062	234 529	1 301 392	0,5	454,9
15.	8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	24 726 304	28 172 722	1 262 615	0,5	-95,5

Kaynak: Trademap-mirrordata /BAE (19.07.2024)

EK-2: BAE'nin İthalatında Başlıca Ürünler (1.000 dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (İlk 15)	2021	2022	2023	Pay (% 2023)	Değişim (% 2022-2023)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)			347 528 998	420 493 198	262 926 795	100	-37,5
1.	7108	Altın (platin kaplamalı altın dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	48 181 869	59 497 630	23 851 994	9,1	-59,9
2.	8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	27 417 617	32 409 209	23 297 327	8,9	-28,1
3.	8703	Otomobiller	12 689 705	17 133 234	16 097 328	6,1	-6
4.	7113	Mücevherci eşyası ve aksamı (kıymetli metallere veya kıymetli metallerle kaplama metallere)	10 103 418	12 735 062	14 303 977	5,4	12,3
5.	7102	Elmaslar (işlenmiş olsun olmasın, fakat mihlanmamış veya takılmamış)	14 714 484	17 611 460	11 599 556	4,4	-34,1
6.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	33 297 286	16 144 140	9 328 943	3,5	-42,2
7.	8471	Otomatik bilgi işlem mak. bunlara ait birimler; manyetik veya optik okuyucular, verileri koda dönüştüren ve işleyen mak.	8 358 523	9 948 437	7 378 447	2,8	-25,8
8.	8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	2 990 438	3 355 102	3 860 986	1,5	15,1
9.	8411	Turbojetler, turbopropellerler ve diğer gaz türbinleri	4 279 754	6 590 116	3 590 336	1,4	-45,5
10.	3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	3 629 676	3 918 002	2 372 971	0,9	-39,4
11.	8481	Musluk, batarya, vana ve valfler	1 721 842	1 685 043	1 937 047	0,7	15
12.	7208	Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde ürünleri (genişlik >= 600 mm)	2 037 827	2 434 886	1 799 321	0,7	-26,1
13.	3304	Güzellik, makyaj ve cilt bakımı için müstahzarlar (güneşlenme kremleri ve müst. dahil), manikür ve pedikür müstahzarları	966 135	1 306 947	1 602 118	0,6	22,6
14.	4011	Kauçuktan yeni dış lastikler	1 008 365	1 143 747	1 455 606	0,6	27,3
15.	4202	Deri ve köseleden sandık, bavul, valiz, evrak çantası, seyahat eşyası, kılıf vb.	1 209 166	1 649 886	1 423 212	0,5	-13,7

Kaynak: Trademap-mirrordata / BAE (19.07.2024)

EK-3: BAE'nin Ülkelere Göre İhracatı (1.000 dolar)

Sıra	Ülke (İlk 15)	2021	2022	2023	Pay (% (%, 2023)	Değişim (% 2022-2023)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)		425 159 797	515 621 189	280 426 064	100	-45,6
1.	Hindistan	43 070 345	53 851 377	44 815 112	16	-16,8
2.	Çin	28 567 889	45 407 517	39 254 948	14	-13,5
3.	Japonya	27 147 184	46 136 111	37 067 123	13,2	-19,7
4.	Tayland	9 882 605	18 161 378	16 757 476	6	-7,7
5.	G. Kore	7 318 613	15 492 751	16 422 761	5,9	6
6.	Hong Kong	10 251 739	10 034 231	14 572 460	5,2	45,2
7.	Singapur	12 555 654	15 702 719	12 237 971	4,4	-22,1
8.	Türkiye	2 442 660	4 470 951	11 530 205	4,1	157,9
9.	İsviçre	8 752 837	9 206 120	10 446 917	3,7	13,5
10.	ABD	6 223 657	7 315 078	6 872 279	2,5	-6,1
11.	Almanya	1 013 507	2 304 677	5 916 449	2,1	156,7
12.	Malezya	2 825 937	5 156 394	5 576 723	2	8,2
13.	Pakistan	7 373 763	7 943 945	4 821 391	1,7	-39,3
14.	G. Afrika	1 895 731	4 139 055	4 001 707	1,4	-3,3
15.	Tayvan	4 954 780	6 627 072	3 558 694	1,3	-46,3

Kaynak: Trademap-mirrordata /BAE (19.07.2024)

EK-4: BAE'nin Ülkelere Göre İthalatı (1.000 dolar)

Sıra	Ülke (İlk 15)	2021	2022	2023	Pay (% 2023)	Değişim (% 2022-2023)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)		347 528 998	420 493 198	262 926 795	100	-37,5
1.	Çin	43 818 205	53 861 687	55 809 294	21,2	3,6
2.	Hindistan	25 446 639	31 322 728	33 044 237	12,6	5,5
3.	ABD	17 064 138	20 853 548	24 857 112	9,5	19,2
4.	Hong Kong	9 936 462	13 011 420	15 551 931	5,9	19,5
5.	İsviçre	4 628 768	6 038 813	11 149 842	4,2	84,6
6.	Japonya	7 034 661	8 544 439	10 462 562	4	22,4
7.	Almanya	8 406 312	7 966 737	9 302 512	3,5	16,8
8.	İngiltere	7 849 602	12 394 422	9 175 205	3,5	- 26
9.	Türkiye	5 493 464	5 417 198	8 581 480	3,3	58,4
10.	İtalya	5 690 116	6 332 825	7 221 282	2,7	14
11.	Singapur	4 020 682	5 940 700	5 397 990	2,1	-9,1
12.	Fransa	4 824 658	4 695 656	5 367 802	2	14,3
13.	Belçika	4 346 125	4 788 542	4 711 681	1,8	-1,6
14.	G. Kore	3 973 534	3 966 846	4 432 030	1,7	11,7
15.	Hollanda	3 240 077	3 421 426	4 042 056	1,5	18,1

Kaynak: Trademap-mirrordata /BAE (19.07.2024)

Ek-5: Türkiye'nin BAE'ye İhracatında Başlıca Ürünler (1.000 dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (ilk 15)	2021	2022	2023	Pay (%, 2023)	Değişim (%, 2022-2023)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)			5 493 464	5 417 198	8 593 637	100	58,6
1.	7108	Altın (platin kaplamalı altın dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	1 734 910	400 119	3 025 375	35,2	656,1
2.	7113	Mücevherci eşyası ve aksamı (kıymetli metallere veya kıymetli metallere kaplama metallere)	1 418 895	1 876 001	2 216 670	25,8	18,2
3.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	115 907	294 022	305 104	3,6	3,8
4.	7106	Gümüş (altın veya platin yaldızlı gümüş dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	698	471	220 000	2,6	46609,1
5.	8703	Otomobiller	24 661	40 839	175 476	2	329,7
6.	0407	Kuş ve kümes hayvanlarının kabuklu yumurtaları	71 547	129 348	119 884	1,4	-7,3
7.	5702	Dokunmuş halılar ve dokumaya elverişli maddelerden diğer yer kaplamaları	145 383	111 324	82 519	1	-25,9
8.	8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	52 158	57 884	58 282	0,7	0,7
9.	9403	Diğer mobilyalar ve bunların aksam ve parçaları	61 723	58 000	54 275	0,6	-6,4
10.	8504	Elektrik transformatörleri, statik konvertörler (örneğin; redresörler) ve endüktörler	15 971	26 281	53 435	0,6	103,3
11.	6802	Yontulmaya veya inşaata elverişli işlenmiş taşlar (kayagan taşı hariç), mozik için küp şeklinde taşlar, granüller	56 599	65 731	50 200	0,6	-23,6
12.	7216	Demir veya alaşımsız çelikten profiller	35 857	50 951	47 824	0,6	-6,1
13.	1806	Çikolata ve kakao içeren diğer gıda müstahzarları	29 553	42 007	45 759	0,5	8,9
14.	3302	Sanayide ve içecek imalinde hammadde veya koku verici maddeler ve karışımlar	26 848	35 457	44 867	0,5	26,5
15.	9401	Oturmaya mahsus mobilyalar ve bunların aksam ve parçaları	33 370	37 756	38 183	0,4	1,1

Kaynak: Trademap /Türkiye-directdata

Ek-6: Türkiye'nin BAE'den İthalatında Başlıca Ürünler (1.000 dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (ilk 15)	2021	2022	2023	Pay (% 2023)	Değişim (% 2022-2023)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)			2 442 660	4 470 951	11 530 506	100	157,9
1.	7108	Altın (platin kaplamalı altın dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	1 476 281	3 225 028	9 594 030	83,2	197,5
2.	7113	Mücevherci eşyası ve aksamı (kıymetli metallere veya kıymetli metallere kaplama metallere)	220 879	270 844	921 508	8	240,2
3.	7601	İşlenmemiş alüminyum	237 555	184 751	248 875	2,2	34,7
4.	7106	Gümüş (altın veya platin yaldızlı gümüş dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	949	435	243 082	2,1	55780,9
5.	3902	Propilen ve diğer olefinlerin polimerleri (ilk şekillerde)	132 446	119 935	107 478	0,9	-10,4
6.	3901	Etilen polimerleri (ilk şekillerde)	92 377	78 472	71 843	0,6	-8,4
7.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	146 996	340 483	67 867	0,6	-80,1
8.	7207	Demir veya alaşımsız çelikten yarı mamuller	0	1	37 705	0,3	3770400
9.	1701	Kamış/pancar şekeri ve kimyaca saf sakkaroz (katı halde)	0	52 990	16 425	0,1	-69
10.	8421	Santrifüjler; sıvıların veya gazların filtre edilmesine veya arıtılmasına mahsus makina ve cihazlar	538	3 792	15 350	0,1	304,8
11.	2909	Eterler, eter-alkoller, eter fenoller, fenoller, peroksitler ve bunların türevleri	298	563	12 641	0,1	2145,3
12.	8445	Dokumaya elverişli elyafın hazırlanması, eğirme, katlama, bükme ve ipliklerin hazırlanmasına mahsus makineler	0	2 519	12 005	0,1	376,6
13.	8419	Isı değişikliği yöntemi ile maddeleri işlemek için cihazlar, elektrikli olmayan şofbenler veya depolu su ısıtıcıları	762	3 392	11 675	0,1	244,2
14.	5404	Sentetik monofilamentler (67 desitek veya daha fazla olup, enine kesiti 1 mm. yi geçmeyenler), şerit ve benzerleri	10 170	13 164	11 608	0,1	-11,8
15.	8479	Kendine özgü bir fonksiyonu olan diğer makineler ve mekanik cihazlar	2 130	6 348	10 751	0,1	69,4

Kaynak: Trademap /Türkiye-directdata